

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a. Foiea una data pe seputemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fr. v. a. Pentru tieri esterne 15 f. pe unu anu scu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatòria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari scu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fară depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 83.

Brasovu, 21. Octombrie 1861.

Anulu XXIV.

Representatiunea r. gubernu Transilvanu

(in cauș'a dietei, că respunsu dreptu opusu la rescriptu din 19. Septembra a. c., prin care se conchiamă diet'a Ardealului).

(Urmare din Nr. tr.)

Deci dupa ce si pana acum esista dispusetiuni legale si scopului corespundietor, apoi dupa ce aceleasi nici ca se potu schimbá altumintrea, decatu numai pe calea potestatii legislative competente, ele si facu că ori ce octroiare, si de altumintrea nesuferita in vieti'a constitutionala, se sia cu totulu de prisosu. Dece totusi s'aru asta ca e de doritu o scarire si mai mare a censului din cum este acela regulat prin susu atinsele dispusetiuni, atunci diet'a legala, avendu ocasiunea cuvenita pote decretà pe lunga invoirea Maiestatii Vostre si scaderea censului; eara noi din partene nu potemu nicidcum sfatui la o procedura, care prin acea schimbare nelegala si neconstitutionala a censului si priu trecerea din vedere a tuturor eelorulalte impregiurari luate in consideratiune prin susu atins'a lege dupa convictiunea tuturor aru avé de resultatu, cumca acea glota mare de poporu, care inca nu e cultivata de ajunsu si nu e in stare de a coprinde insenmata drepturilor politice, prin precumpanitora s'a inriurintia aru luá o pusetiune dusmanu celor mai importante interese ale proprietatii, intilegintiei, industriei, meserielor si comerciului, ba inriurint'a neaperatu trebuintiosa a acestoru din urma aru fi cu totulu anulata prin inaltiarea pericolosa a celuia la o pusetiune precumpanitor.

Acest'a e dara unu experimentu atatu de periculosu, incatul prin elu, chiaru si candu de ocamdata intr' unele intrebatiuni mai fruntasie s'aru paré resultatu a si securu eu aceea, ce inca totu remane la mare indoiela — totusi numai unu astufelui de resultatu s'aro poté mediuloci, care aru mai mari iritatiunile si ingordarea, ce durere si si acum esista, si priu incurcarea nationalitatilor intr'o discordia, ce forte lesne aru degenerá in fapte triste prin total'a apasare si instreinare a celor mai de nainte privilegiati si indrepatiti, a posesiunei, a intelligentiei si a representantilor comerciului si industriei, si prin intarirea neincrederei in gubernu si prepunerea asupra planelor lui in totu casulu (acest resultatu) s'aru cumpará pre scumpu; pre lunga aceast'a s'aru inlesni sement'a coruptiunei si aru cresce intr'unu secerislu netangu (grasu) de reutati, incatul in momentu de periculu nu lesne s'aru mai poté desradaciná.

Si candu cumpamim, ca censulu designtu prin prea'naltulu rescriptu r. cuprinde in sine si darea capului cea mare, ce aiurea nu se mai afla, si prin acesta resultédia straordinarea acea disproportionu, ca, pe candu cu unu censu de 8 fl. v. a. fara darea de capu, numerulu alegatorilor, computandu si pre cei privilegiati, se suie la vreo 15 mii, numerulu acesta dupa censulu acestu ordinat a se practisá suie acum la unu numeru preste 160 de mii, pe lunga care e lucru naturalu, ca interesele celor fosti indrepatiti si alte influintie indrepatite, care dupa sanetósele principie monarchice ale gubernului n'aru trebui lenevite si delaturate, aru remané espuse massei cei crude, care prea lesne se pote amagi prin irritatori si turburatori de pace. Asia loviu de uimire suntemu siliti in adeveru a ne aduce aminte de motivele, cara au miscatul pe guvernulu Maiestatii Vostre a aduce in periculu pacea tierei acestea prin introducerea unei mesuri că aceasta, si pe candu in alte provincie ale Maiestatii Vostre interesele popului si anumitu ale masei celei mari, nu se bucura de o asemenea favorisare, fiindu ca dietele loru se organisara dupa precumpanitora influintia a proprietatiei, intilegintiei si a comerciului, procederea gubernului Mai. Vostre, prin care in tiéra aceast'a demna de mai buna sorte se ordinédia executarea de principie chiaru cu totulu contrarie, ni se pare a si cu totulu neprincipala.

Si asia suptu impregiurari că acestea, parerea, ca numerulu deputatilor alegandi, — pe cum se pare in legatura cu desigerea membratului censu si in contradicere cu ordinatiunile art. de lege XI. din a. 1791 despre numerulu deputatilor, care su decretat odata ca se va sustine in privint'a organisarei tierei si prin r. ordinatiune din 26. Martie a. c. Nr. canc. 887, — se va inmulti si inca numai pentru comitate, ceea ce nici representantii pre respectati ai acelei nationalitat, intr'a carei interesu se vede a se fi decretat aceast'a, in

conferintia dela Belgradu nu o doriea, aru si pusu numai pentru a produce la cea mai mare parte a nationalitatilor nemultumire, gealuliusa preputore si ne'ncredere catra gubernu, mai virtosu pentru ca iurisdictionile secuie si sase nu se invrednicira de o asemenea consideratiune escelenta.

In urmarea acestora potemu intari cu tota cutediare, cumca fiindu tocma problem'a dietei astufelui constituite a inarticulá pe natiunea romana intre natiunile de statu, lucrul acesta n'aru poté avé alta de resultatu, decatu o compromitere a intrebatiunei nationalitatilor, care resolvare aru si totusi asia de doritu; si aceast'a cu bona sem'a nu pote zacé in interesulu fratilor romani, pentru, de s'aru si tiené cumva diet'a si s'aru aduce in ea si vreo otarire, totusi acestea otariri aru si in totu casulu fara valore si nelegale. — Noi inse suntemu de convingere, ca in Ardealu legile celea vechi, care tienu pe natiunea romana si confesiunea gr. neunita numai de suferite si care learu poté face acestora nedrepatire, acum numai sustau, fiindu ca ele suntu dechiarate prin art. I. din a. 1848 că redicate, si noi credem, ca in urm'a acestui articulu de lege, care pronuncia de principu eternu si nechimbabilu pentru toti locuitorii tierei fara osebire de nationalitate, limba si confesiune, natiunea romana si confesiunea gr. neunita nu se mai asta intre cele suferite, ci intre cele recepte, si tocma asia, precum in decretarile comitatelor s'au manifestat cu entusiasmu dorint'a generala, ca pretensiunile indrepatite si drepte ale nationalitatilor se se resolvedie si multumésca, intocma asia dorim si noi din sufletu imprimire dorintie acesteia; (!?) totusi noi suntemu de parere ca legiu'ta si asigurat'a impluire a acelora e cu potintia numai pe calea legislationei constitutionale fundate pe lege si numai pe lunga respectarea impregiurarilor, cumca in teritoriul propriu alu s. coro. ne unguresci nu numai in Ardealu locuescu romani, si apoi mai suntu si alte nationalitat egala indrepatitate, si inca asia, că deodata si cordia fratiésca, si legatuitia cu natiunile cele foste indrepatite, tienetore la unu scopu comunu, la binele tronului si alu tierei, se se speside spre comun'a multumire, ceea ce — noi — o marturismu pe fața —, ca, in modulu si tipulu ordinat, care in locu de concordia pacinuta intre nationalitat aru avé de resultatu numai zizanie, in locu de apropiere fratiésca numai instreinare dusimanésca, dupa parerea nostra, nicidcum nu se pote ajunge, ba suptu impregiurarile presente pe lunga iritatiunea ce domnesce in tiéra, inca si atuncea (ad. candu s'aru tiené dieta magiara egala) amu cutediá a ne dechiará parerea noastră intr'acolo, ca timpulu de fața nu e qualificatu (cu scopu) pentru tienerea unei dieti in Ardealu, chiaru si candu n'aru taié la mediu'locu pedecele legali propuse din punctele de vedere susumemorate. —

Despre tota acestea — cu presupusa provocare la raportul nostru préumilitu din prim'a Iuniu a. c. Nr. 1747/1861 in privint'a dietei cu cea mai profunda si supusa aderintia si cu incredintiare siuésca asternuta Mai. Vostre c. r. apostolice — ne rogamu forte, că se binevoiesci prégratiosu a suspendá (cassá) masurele planuite in privint'a chiamarei dietei in Ardealu.

In urma facem prémilita aratare, cumca de órece consiliierii guberniali Conrad Schmidt, Ioane Alduleanu, Pavelu Dunca si Ale sandru Lazaru siu reservatu dreptulu a'e da in scrisu parerile desfisiurate suptu decursulu consfatuirii asupra causei acestea, noi nu vomu lipsi, pe acelesi, dupa cum ne voru intrá, ale asterne asemenea Mai. Vostre. Inse privindu la urgentia timpului obiectului acestua, credem ca nu trebuie se amanamu subternerea acestei a nostre adrese préumilitate.

Clusiu, 3. Octombrie 1861.

Caus a dietala si propunerea guber. r. pentru regalisti.

Лпкъ реопнсвял реческъ да репрессадівнаа губерніялі ныбжкаль н'а маї социалъ дн жосд. Капчеларія кврділ о а сыштер-нэтілімінте Mai. Сале. Аплатъ каре о ретрътисе къпчелъріе саре а'ші да ши еа опініяне аспръз, ші консіліарі де күрте се алътэраръ ши еі да ачееаші репрессеъчле венітъ деда губернъ. Өнблъ динтре консіліарі, прекът пречепетъ, ші ачі шіа датъ вотъ сепаратъ дн фавореа дрептъції.

Ллтр'ачеа фъ дпсърчіпатѣ гъб. р. трапсілванѣ прінтр'кнѣ ре скрісѣ de кврте, ка съ съштеарпъ Фъръ ашъpare консептъ-чзпса пептъръ регалішти. Ачеаста о Фъкѣ актъ гъбернълѣ ші а-да се ла тръштітереа еі, къ пшай дп пштереа прінчіпіелорѣ dec-ко періе дп къпосквта репрезентациїне о фаче ачеаста, ненгрѣ-каозлѣ адекъ, дѣкъ dietet Ծыгапиел конвокъндѣ арѣ opdina ші ці-переа չнѣ dietet спечіале а Трапсілваніел.

Din кврінегілдік пропозиция регадастілорді штімді ағытқ, көңілдік проектироватынде де гәб. р. 182 де регадастіл, не карій ішінде тұрғыздырылады міншіне, алғанда көм: 134 дінгіре үшінші ші съекті, 29 дінгіре ро-
тіншінде ші 19 дінгіре саші. Чеменде жаңакане а не маңайлоиді ші дін-
калкенділдік ачесіта деспере балпавоінці, ішінде де дрептате ші е-
гала жандарептішіре а Францилорді шариярі?

Декъ аж добедитѣ пріп ачеаста кіярѣ ші біенї дела газбернія, пъпъ дикътѣ не сокотескѣ ші еї пе паціоне побогрѣ, апоі съ пн таі пердешѣ тімавлѣ ші пегреала дандшертѣ, спре аї тішка да о дреантѣ ші дупрѣтътать концидеръчно дитрѣ респектареа егалітъції.

Не паре фортр ръж, о зичемъ din адънкълъ съфлетълъ, къ пацієна ромъпъ din Apdeaiъ ня аре аколо ла гъвернъ чине се 'и репресентезъ маі къ търъшъ симълъ маі кълдросъ, ши мал ресолътъ къврителе ей интересе!!!

Тотвши съ пъ десперътъ, къчі neamъ пъдълътъ de timpris, ши амъ ливъцатъ din есперенцъ, къ unde аветъ а бате, ка съ ni ce дъскидъ. Ап ioina magiartъ п'а лъсатъ патвра пічі о фъпътънъ de drepitate атътъ de богатъ, лукътъ съ'ші цбтъ стъпътра din ea ши роиъплъ сетеа чеа de 400 de anі вскътъре de віеца лял політікъ. —

Амъл съпнератъ, неамъл жертфитъ виеда ші авереа съте de anъ пептре бінеле патріеі ші алъ тропылай; марторе не съптъ ші тиіле de побілі, таі пыдлі деекътъ тагиапі, ал къроръ пропърингіл н'аіл къпътатъ побілігатеа, къ діръ, ка тассъ крдъ, кът не ка- рактерісъ ші газбернелъ р. дп репресентациона чеа файтось, ал фостъ неокарі продіторі, де патріъ, орі революшніонарі дп контра еі сеі а тропылі, чі пептракъ ал фостъ къ попоръ къ тотъ фіделі апътръторі ал автономіеі ші съверапылай еі, ші тотчші се фітъ аша de пыдлікъ конcideрапі!!

Мареле постря Пріпчіпе ұнкъ ны ва да үіттірі төрітеле на-
дігнеі ротъе, каре ұп прецж пепгря жертфеле ші крединга еа
добедітш ші маі декримдік кътръ тропж ші dinastie н'a прімірж
ұнкъ піві о реттераре ачелора атъекратъ, аша, ұнкътш azl по
плеснескж ұп ғацъ тóте жұрналеле магіаре кз ұтпяттірі, къ чеңа
че аж прімітш еі ка революціонарі ұп педенесъ, тотж ачөөаші атъ
пріміт'о ші ноі дрептж реттераре пептж крединга кътръ тропж,
ші қимікж маі тұлтш.

Ачелѣ Преа'паль ва ляа дн пъпъ кхтвъпа фрептъцій ші пъ
ва копчеде, ка віртътеа се ремпър ршінать de вічіз! —

Токта азгімдік көңіл Biela съ іеаð тъсврі епепрічес, сире а пыне каптұтік трактүрілорд апархічес, шіл ны съ кредес, къ Б. de Герингерд — көм сипъ — ва фі гэберпітторд цепералд престе Ծнгарія ші Трансильвания, фіндәкъ аткапчі үнішнеа din 1848 ар фі пысе ұпрактес. —

P. — Сівіїг, 26. Октомбре. Сказпалъ Сівіївлі а mai цінністѣ ері о adspare скавпаль, каре по поїтѣ mai тълтѣ інтереса дұлтр'атъта, къчі лааръ да еа парте ші ротъпіі. Дечі adikъ din партеа бравілоръ ротъпіі аі ачестіі скавпъ се деге дұлкъ dela дұнчеппітѣ ыпѣ протеетѣ дұл контра органісіріі недрепте а скавпъ-лі, пріп каре еі арътаръ къ пз реквоскъ позеле dіректорії, фіндѣ еле але се съб пште констітюціоналъ ші тотші фъръ de дұнфлінцареа майорітатеі скавпалъ — а ротъпілоръ; тотші еі опре а dobedi, къ дерегъторіеле але се по недрептате ші пз към чере інтересалъ майорітатеі ыпѣ ціннітѣ, пз съптѣ капаче піциодатъ de а дұлпіліні дрептатеа, се реоолвіръ а таруе ші дәпшиі ші а лаа парте да астъ adspare скавпаль. Шедіңца се дұнчеппі да 9 біре, үnde ротъпіі, дыпъче се възхъръ adspau, обсерваръ къ таре indirnадівне, къ din піктъроселе сате ротъпе, че kontynпі ачестіі скавпъ лацітѣ, фъръ кіштате да adspare пітмаі 8, zi o птъ контын ротъпе (Cakadateu, Аврігъ, Cadz, Решіпари, Поплака, Гъра-ръязы, Бапкардълі ші Мохъ). Міжлокъ превентівѣ алъ „чертежспекцілоръ ші праdenцілоръ“ — дұнчеппітѣ шедіңдеі се фъкъ къ провокацивна бъргтаістръліи събстітутѣ D. Гібел, d'a се четі ліста denstaцілоръ скавпалі, аноі totѣ din партеа precidiш-лі се пысе дұлтребареа, дѣкъ п'аре nіmene d'a обекта чева дұл прівіпца констітізантеі adspur? Да ачеаста D. Ioane Нінчіг, denstaцілоръ Решіпарілоръ, үпнлѣ din intelіfінціл ротъпіі аі ачестіі скавпъ, не каре ротъпіі de aічі аш се контезе дұл війторіі mai de апроне форте тълтѣ, demострѣ пріп о ворбірә mediосъ, пінъ de аргументе тарі ші съпѣтбосе, къмкъ констітізреа adspur е пелегаль, де брече din атътета сате ротъпе се репресентъ аічі

пътнай брекъте. Д-лв а десфъшібратъ, къ дн адъпърі констітюціонале пъ се потъ адъче дічісіні обіегътбре пентръ чеі перепредставци дн ачелеаші; ші пріп ѣртаре сателе ротънне кътє ліпсеескъ пъ потъ фі ѣудагорате пічкът а реконште челе че ва фаче адънапца. Леа спасъ сасілоръ вѣрде, къ прочедеріле лоръ пъ ти-рбъсъ пічкът а констітюціоне, а егалітате; къ еі съ пъ не стеа днаінте totъ къ пъпктеле регулатіве, дебрече кіаръ сасіл аш дес-кіаратъ ла атътса окасіні пріп органеле лоръ, къ пъпктълъ лоръ de тънекаре есте діплома din 20 Октомбре, ыnde днсъ се черк „скімбърі афандъ тъіетбре,“ апоі че скімбърі афандъ тъіетбре съптъ ачестеа, къндъ еі п'аръ лъса din векітгріле лоръ пічі кътъ негръ съптъ ыпгісъ, къндъ еі de шарі констітюціонал че съптъ, пъ потъ фаче пічі тъкаръ атъта, ка съ кізме тóте коміпеле la адъпъріе скавнал? Еатъ дн ачеаста сасіл днтрекъ кіаръ пе ыпгъ-рі, карій пе ыпгъ тóте кътє таі факъ, ашиа департе днкъ totъ n'aш dso'ка съ пъ воіескъ а се констітюі къ сателе фосте юба-щі ші къ ротънї шаі 'наінте пефтндрентънї.

Лисъ adsnanda нъ вои а бъга дн сеътъ обiekциите Daz
Шинчів ші ашиа роmъnii детеръ протестъ, чеrжndъ а се мла ачела
ла протоколъ. Е de 'ncemnatъ, къ D. Шинчів дн totъ декретъ
adsnandei н'a ворбітъ dekъtъ cinгрerъ пътai роmъпеште.

С'а четітѣ апої черереа комунеи саеи din Чиснайдібра (Miohelsberg), спре а фі лъсатъ ші ea ѧп репрезентанція окағпаль, че дпсъ нз с'а прімітѣ. „Hrmst. Ztg.“ де астѣзі пътеште ачеаста о прочедере леіалъ а adspnanci. Адевъратѣ, мape leialitate а нз приіті впѣ сътвлецѣ съсескѣ перепресентатѣ 'nainte de 48, пътаси спре а үинѣ ескісе зечі de cate ротъне! Апої нз'сѣ ѧл totvshі dрепці, сасії ештия?! Кѣ окасівпна четіре ші deсватареі оғлічей Чиснадіопеніорѣ, ѧлв Пінчів трасе атенцівпна adspnanci ѧптр'аколо, ка съ се ворбѣскъ ші ротъпште, deбрече копаціоналі съ de фацъ нз потѣ коактіва ла консултърѣ, пештиindѣ къ че съ ворбеште. Ашиа вені пе тапетѣ казса lіmbeі. La пітика фрадії оасі нз арътарѣ атъта ѧпвершкпэрѣ ка аічі, дпсъ ші Пінчів къ консоції ла пітика нз апареа таі таре, таі пе'пвінсѣ ѧл апъраре лімбеі. Дествлѣ къ дпвъ че ротъпій чергрѣ а се пропыне тóте актеле ші ѧл лімба ротъпъ, а се компнпе ротъпеште тóте opdinaцівпіе тагістратвлї кътръ ротъпі, а се дпвъ протоколъ adspnanciорѣ окағпале ші ѧл лімба ротъпъ, к'о ворѣ: а се пріві ші лімба ротъпъ de офіциалъ ѧл скажпвлѣ Сівіїзлї, ші дпвъche din нартea cасілорѣ ачеаста нз с'а прімітѣ, ротъпій 'ші детерѣ ла протоколъ алѣ doilea protestѣ.

Вені апої ла опдине пропгнера впіверсітъїї съсештї, де а съ тръшите ла Biena впѣ агентѣ дѣ крте съоескѣ; пропгнера а фисъ нѣ се лепьдѣ шї съ дечице, ка съ се провбоче комітеле Салтенѣ, а конкішта кътѣ май фнгравъ впіверсітата, опре а тръшите ла Biena о „депгнчківн падіоналъ съсескѣ пептръ репресентареа інтереселорѣ съсештї.“ „Hrmst. Ztg.“ шї „Sieb. Bote“ дѣ астѣзї, атѣндое адѣкѣ впѣ пеадевърѣ гросоландѣ, спѣндѣ, къ шї ротънї фши детерѣ концепснлъ ла ачеастъ дечісівн. Декїндѣ адевърълѣ е, къ депнтацїї поштри опзсеръ сасідорѣ, къ еї ка депнтацїї ротънї фнтр’о адѣпаре сказпалъ н’ад пічі о трѣбъ къ челе че съптѣ а се фаче фп каакса фнтречеї падіонї съсешн din Трапсіланія, еї съптѣ венідї аічї а апъра інтереселе сказнлорѣ шї нѣ a dикѣта аснпра інтереселорѣ падіонї съсештї; еї ка съшї вазъ шї де каакса лорѣ падіоналъ, къ ротънї фнкъшї вѣдѣ дар лорѣ, шї ашиа депнтацїї пошгрї ка сказпалъ фши детерѣ пнререа, къ фп ачеаста н’ад д’а се теотека шї нѣ воїескѣ а імпнне сасідорѣ пічі къ да пічі къ ба.

Ортъ апоі ла дескатерє какса къпоскѣлълі лорѣ сенатѣ de ієстїціѣ (Форѣ апелаторіѣ ла зпіверситет), дѣ контра кърхія ромънї еаръші протестаръ, ші къ каре пз се дѣвоі пічі кіарѣ таіорита-тета саіоморѣ.

Ли прівінда з піверсітєї съсешті, адъанда съ еспрімъ ли
контра системеї фундаментальній періодиче а ачелейаші, не каре о прі-
веште де пелегаль ші декларъ къ, дозвіле шедінде з піверсітє-
юї съпідъ фундеревте, мандате де депутацій Гліст ші Конрадо-
хайш-Лікъ фунчеть, ші скавпвлъ нз ва алеце таї 'найпте алді де-
путації, пънъ нз се ва конкіста о поєзь з піверсітате. Ромънії
поштрі ші фноіръ аічі дорінда лоръ еспріматъ де атъте дъці ші
претінсеръ, ка іа війтіреа алецере де депутації пейтря конфлікте
се фіз конкістаді ші тоці рошънії скавпвлі, де брече рошънії
пътai не чеї коалеші де еї фі ворк пріві де депутації скавпвлі
ачествіа, не алдії фпсъ пічідекш. Неприміндсе ачеастъ фреантъ
претенсіоне а рошънійоръ, депутації поштрі дегерь ма протоколъ
алтѣ протестъ ші ли вртъ възьндѣ, че аплекаре аѣ фрації сасі
а не рекюште шъкаръ пътai ли парте фрептэріле, пъръсіръ
тої рошънії сала де адънапе, лъсъндѣ не сасі де капулъ лоръ
ші таї проквръндѣ лятеї ші історіеї таї твлтѣ къ зна din тіїле
де довезі, къ чіне е астъзі какса пефтпчікірі ші пефтпфрън-
реї націзмійоръ трапсілаве, ші чіне съпідъ, карії не фпсіпгъ къ
потерека патрія кътъ церквлъ абісълві де пеферічірі!! К. Р.

Бъла de вите сечеръ пънъ 1. Окт. дн Апдейлъ прости 2005 de капете, пътнай дн ск. Сибълъ дн врео 13 комюне, пе-риъ 1314, еаръ пе ла Мерквреа, Оръштия ши Mediashъ а дич-татъ бъла прин срънса днгрижире.

Апредъ дн 25. Октомвре 1861.

Inca unu pasiu inainte in constitutionalismulu magiaru!

Дн Nr. 76 ал Газетелъ пе днквноштийцъ D. Axente дес-пре о пропшперае а ждедлъ черквадъ Бочкай дн Aisidъ къ окасі-нна цинеріи таркалаля din 17. Септемвре а. к. дн привінца прі-деи вітогътълоръ днквтъ.

Noi ромънії крезвръмъ, къ днтр'пнъ комітетъ кът есте челъ din Aisidъ с'а потвтъ фаче о астѣфелъ де пропшперае, даръ къмъ впгвръ воръ аве ачеа обръспічъ ши тактикъ реа, de a'лі а-дона ши пънъ дн фаптъ пропшперае ла Бочкай п'амъ фи крезвтъ пічюдатъ. — Ши че съ везі? Ачелъ пасъ тогъшъ съ днчёркъ ши днкъ кът? ши прін чине?

Е лвкъ къпосквтъ, къ днпъ че ромънії парте къмъ парте пекітъмъ, тергъндъ ла аднапреа din 17. а. к. la Aisidъ къ Axente дн фрпте, каре воиндъ а пропшпне піште кондіціонъ de днвоире пептръ националітъціе ачестії комітетъ, ши каре пефіндъ Ісатъ пічі тъкаръ ла ворбіре, аѣ пърсітъ къ тодії аднапреа, ши кон-сътъндъ днтръ cine аѣ дечіоѣ ши декларатъ днтръ аїтеле опо-сідівне формалъ, фадъ къ комітетълъ інегаъ, ши пеакскътаре de оїчіалъ de елъ пътніцъ; ашиа редпторкъндъсе пе акасъ рошнії din трактълъ Залатнії 'ші трътісеръ Dmіnекъ дн 20. а. к. ре-пресентанціи лоръ ла ждеде черквадъ Ioane Boer, — ромънъ де паштере, — таї алеоѣ dela інсталареа тітрополітълъ Швавцъ ці-пкъндъсе de п' штіѣ че пепотъ, — декларъндъ дн п'теле комітепоръ респектіве, къ пънъ че днпсълъ ва фи алеоѣ din воіа комітетълъ din Aisidъ п' дн воръ да шаї твлъ пічі о аскз-гаре. —

Ла ачеаста, днпъ кът схтъ de секръ днформатъ, п'тітълъ ждеде п'тнай декътъ а скрісъ ла Aisidъ, ши лвпъ дн 21. а. к. съши стерні файма пе аїчі, къ де аколо і о'аръ фи реокрісъ прін ста-фетъ ка съ днчерче орі че тіжлобе спре съпшперае съв тероріс-тълъ таїардъ а ліпшгітълъ поаоръ ромънъ, ши че а днквтъ п'тітълъ ждеде? Ачеа, че виѣ впгвръ пічюдатъ п' аръ фи кътезатъ а фаче, а днчеркатъ д'псълъ ка ромънъ, кът? ши пе че кале? Ачеа п' штіѣ, днестълъ къ Марці дн 22. а. к. пе трезірътъ къ врео 5 цендармъ, карій ътвльндъ врео 3 зіле дн съоѣ ши дн жосъ прін ціпштълъ постръ, ши дн спече прін Бчітълъ, Фъръ де а спшпне ждедлъ комюнале съѣ алтъ къвіа скопълъ венірії лоръ, п'тн-мъ деодатъ певълръ дн п'тітъ de 24. а. к. ла локвіторълъ de аколо Тома Георгє ши воиндъ алъ прінде, ъста скъпъ къ Фуга, еаръ віата твіере, дн касъ ретасъ, фрърез трататъ de кътълъ цендармъ ши къ патвдъ п'теше датъ афаръ din касъ, съ кавте вър-батълъ, еаръ еа п'тнай днторкъндъсе п'пъ diminéda, цендармъ се трактарь дн каса п'тітълъ. —

Diminéda din 25. а. к. веніндъ ждеде комюналъ ши лвпъндъ de скрътъ пе цендармъ пепгръ фаптълъ лоръ, се еоквасъ, къ аръ аве мандатъ dela фішпапъ ши солгабірълъ спре а прінде din Бчітълъ дої вітогътъ ши апште пе ачеста Тома Георгє ши днкъ пе впвдъ (п' л'аѣ п'тітъ), ла ачеаста ретвстъръндъле ждеде комюналъ атътъ днтрълъ лоръ, кътъ ши алъ фішпапълъ се деопрт-ръ фръзъ ефентълъ de ei dopitъ.

Акътъ концидепъндъ, къ тіліціа, — пънъ акътъ п' есте датъ дн dicnociiіnea оїчіолателоръ комітатенсі, — Dmіnenezъ съ пе ши ферескъ, къчі атвпчі аръ фи трістъ лвкъ, — таї днколо къ дн Залатна съ афъл вр'о 12 цендармъ пептръ асекврареа кохв-рілоръ ерапіалъ, ши къмъ D. ждеде черквадъ Boerъ — ка впдъ ре-негатъ — а ameningatъ таї твлторъ адеввраці ромънъ, пе каре днпсълъ дн п'теше вітогътъ, прінде ши ескортаре ла Aisidъ, ши дн фіне, къмъ цендармъ ла репопотръріле ждедлъ комюналъ, пе каре днпшілъ фіндъ легалі етіші аръ фи дебвітъ ка пе впдъ канъ алъ комюні сълъ днквноштийцъ ши сълъ іеё днтръ ажвторъ, се л'аїсаръ де а маї есекта пріндеа реоптторкъпсъе днпсої, че днпшілъ ла емітереа командеи мілітаре п' аръ фи кътезатъ а фаче, п' п'теше дебені ла алтъ копквіоїзне, декътъ къ п'тітълъ ждеде прін копсепсълъ фішпапълъ Поганъ алъ дншіелатъ прін тъ-сърі пелегале ч. р. цендаршеръ ла о астѣфелъ дн днчеркаре, ши ачеаста къ атътъ таї таре есте de a се пресвпне de п'тітълъ ждеде, къ кътъ къ кіаръ ши ла пріма с'а днчеркаре de a реорга-ніса комюніе, п'нде а афлатъ ресістінца, алъ дншіелатъ прін аръ-тареа впні епістоле прівате че о п'тнай а Есчеленціе Сале Ме-трополітълъ, ши къ кътъ къ пре пої бре къціва, ши пе днгрига преодіме ромънъ дн п'теше ши астѣзі вітогътъ, че еѣ дн-сътъ къ врекілеті ашъ азітъ.

Акътъ орі кът ва фі, вомъл афла пої адеввръзъ, фіндъ къ дн къвіа аста с'а скрісъ оїчіосе din партеа комюніе респектіве ла

съпрема командъ мілітаръ, фъкъпдъсе днтреваре ши рогъндъое тотѣдеодатъ, ка съ пе днквноштийцъ деспре реслтатъ.

Дн fine десре съ търтъріескъ, къ астъ днтрътъларе а фъ-кътъ съпре атътъ de ръл дн п'вділъ, днкътъ la репетаре, зеї, п' потемъ гарантъ, къ п'нде аръ рееші, ши п'нде амъ дебені къ тоції, апої бре каре аръ п'діо, ачеа е алтъ днтреваре, пеп-тръкъ, дѣкъ аръ фи фостъ ворбъ de пріндеа пептръ кріте, а-твпчі е алтъ чева, къчі кіаръ попорвлъ іаръ фи датъ днaintе, даръ п'ніе дн астѣфелъ de касъ ч. р. цендаршеръ п' іаръ фи фостъ ер-татъ а прочеде de cine фъръ днквноштийцъ десре ждедлъ комю-ніе. Videbimus!!! Ка атъта кълкаре de днрептъріе комюніе п' поте фи апъратъ de п'чі впдъ гвбернъ алъ Mai. Сале.

K. Къшанъ.

Лвгощія дн Окт. 1861. „De cіs і z n e a“ комітетълъ Карапіш дн інтересълъ шкілелоръ попораде ромъне, адесъ съв Nr. 703 дн шедінда din 4. Сент. 1861.

Комісіонеа школаръ ресърітепъ съв прещедінца спек. D. Штефанъ Ioaneeskъ, ждеде прімарів de таълъ, аратъ съв Nr. 4 впдъ оператъ пептръ п'вділъ каре шкілелоръ попораде ро-мъне.

Оператълъ комісіонеа школаръ ресърітепъ, с'а лватъ din п'пкъ дн п'пкъ ла десватере, ши ачела съ прітеште de днчісіонеа комітетълъ Карапіш, — ашиа прекът днгризъ.

Де брече комітетълъ комітатенсъ ал комітатълъ Карапіш дн аднапреа с'а din 4. Інві 1861 а есперіатъ, къ къ днчетареа сістемеї трекъте, фостълъ інспекторъ de шкіле а ешітъ din ак-тітатеа са; еаръ de алтъ п'рто дн. консілів впг. рец. de ло-котеніцъ днкъ п' а фъкътъ п'чі о опдінціоне пептръ дірекці-піеа шкілелоръ ресърітепе ши днтръ ашиа днчірізъ, ка аче-леа съ п' ажвпгъ ла о апархі, комітетълъ комітатенсъ а афлатъ de лінсъ ка съ днпштескъ о комісіонеа школаръ ресърітепъ съв прещедінца Даї Штефанъ Ioaneeskъ перченторъ цепералъ domeo-тікъ, Ionъ Маркъ, протопопъ рео., Константінъ Ідреа ши віче-по-тариа дн D. Marienескъ; ши днпштескъ комісіонеа школаре прін дн-чісіонеа Nr. 382 о п'тере ши авторітате de a adminістра каг-селе школаре дн п'теле комітетълъ п'пъ ла о опдінціоне ши днпштъ, — комісіонеа школаръ ресърітепъ а п'шітъ дн актівіта-те, ши претінде дн фолосълъ днвъцътълъ, ка DD. жвзі de чекъ, преодії, діректорі локалі ши антістії комюнелоръ, прекът ши днвъцътъоръ, съ аївъ стржнса даторінцъ а се днгризъ:

1. Ка тóте контракте легале — днтръ комітъпъ ши днвъ-цътъоръ — дн привінца съларівішъ ши алтъръ етолвінітре (кортель ле-тнп, бвкате ш. а.) днкъ de п' тішпдъ Даї інспекторъ Кон-стантінъ Іаповічъ, съ се съсцінъ de контракте къ п'тере деобл-гътъорі ши п' віторі, ши пептръ ачеаста п'тнене п' днпшт-рітъ ка съ днпштініе плата, сълъ съ днрвгъ чева din етолв-мінте днвъцътъорілоръ.

2. Плата, ши алтъ етолвінітре пептръ днвъцътъорі съ се дн-е кътъ п' треї лвпъ, адекъ по впдъ п'трарів de anъ днainte; дн касаля челъ шаї ръл, къ капетълъ ачесторъ треї лвпъ трекъте; — алтѣмінтръ, днвъцътъорілъ оре дрептъ съ претінде п' тішпдъ днтрързіатъ о decdъвнре de 5 проченте днпъ съма ши етолв-тентеле че требвіа а съ п'лті днпштіпте. — Ла ачеаста съ де-овлігъ la пої жвзі ши потарілъ комюнелоръ, карій дн касъ de міл-ціа къ търъпніреа п'лтірілъ днвъцътъорішъ, съ вордъ траце ла реоп-ндеа греа.

3. Лвпъндъсе дн концидераціоне ачеа днпштірізъ, ка маї тóте комюнітъціе п'пъ дн прелітіпарів кътъ о съмъ de 5 — 15 фр. ши маї твлъ п' п'трарів de anъ днainte; дн касаля челъ ши етолвінітре треввінчо-се, — ши обсервнідъсе адесеорі, къ а-чешті фіоріні, де ши съ впдъ дн сокота комюніе, ши съ кълєгъ дела локвітъорі, тогъшъ дн атътейа локві, потарілъ, жвзі ши жврділъ п' днкъ днвъцътъорі ачеа съмъ, каре аре съ о квітезе днвъцътъорілъ, ши ла есаменълъ п'вділъ съ днрвгъ деспре днпштіп; днкъ даръ съ devide, ка бапії пептръ треввінцеле шкіле, съ се дн-касеезе ши де п' апълъ школастікъ декърсъ, ши съ се adasze ла съмъ апълъ віторі.

4. DD. жвзі чекъ, антістії комюніе, днвъцътъорі локалі, съ се днгризъскъ ка дн 1/13. Октомвре а. к. съ се днчіпъ преліпірілъ дн шкіле п'пораде ромъне, ши съ аївъ енергіп пептръ аднапреа прычілоръ ла шкіле; пептръ ачеаста, днвъцътъорі дн тóтъ лвпъ съ днрвгъ релациіп ла DD. жвзі de чекъ дес-пре днвъцътъорілъ ла шкіле, — еаръ дн касъ de ліпсъ ла комісіонеа школаръ, пептръ ка ачеаста съ апъче тіжлобе-спро делітврареа п'пораде.

5. Лвпъндъ дн концидераціоне, кътъ п' п'тнай тінепіма ма-татъръ, даръ ши днвъцътъорілъ днпштіп, п'тнай прін четіреа кърді-лоръ фолосітъорі потв пропшпілъ дн кълтъръ, ши деооеві прін ашиа кърді, каре съптъ скрісъ къ скопъ, de a побіліса сімдемінте ошпеншті, крещтіпешті ті рошніе — се demandъ, ка тóтъ ко-

тъга съ препътре „Амикъл Шкобеи“ пентръ школъ, — ші пе лъгъ ачеаста съ рекомандъ ші алте кърді, прекът: „Лпвъцъторіалъ ші попоралъ“, „Ікона крестеріл реле“, „Історія ромънъ националь“ ші алте.

Коміоізнеа школаръ а дпцеесъ къ дптрістаре деопре черкваріалъ І. D. епіскопъ алъ Вершевілъ, прін каре воеште а 18а съв дірекціонеа са школеа попорале ромънъ, ші прін ачеаста доръ а лові дп автономія лоръ де пъпъ актъ; дечі даръ съ фаче къпосквѣ, кътъ комітетълъ комітатенъ а дпкноштінцълъ пре І. Са D. епіскопъ деопре комітінца комісіоніл школаре, ші пентръ ачеаста дп какселе школаре попорале, респектівіл ай съ се адресезе кътъ ачеастъ комісіонеа школаръ.

Лп ачеастъ модъ оператъл фіндъ пріимітъ, комітетълъ комітатенеа ординеъ, ка съ се тіпърекъ дп есемпларе де ажкесъ, ші съ се трътітъ тутроръ DD. жзі de черкѣ, ші деосебі тутроръ жзі de коміоне, ка ачештіа din бръшъ, четіндълъ дп фада попоралъ, ші пъстріндълъ дп архіва коміоне, съ дппліеасъ къ чеа маі таре грицъ даторіцъле адсе дп інтересълъ школелоръ ші пропшірілъ дп кълтъръ а попоралъ ромънъ din ачеастъ комітатъ.

Edatъ ші дноемпнатъ de

Dр. Маріенескъ,
віче-потарів алъ комітатълъ.

УНГАРІА. 26. Октомбре. Прімателе ка коміте съпремъ алъ комітатълъ Стрігонъ, деде капчеларіалъ Форгачъ о декітъраре къ елъ ка коміте съпремъ нъ пътіл къ нъ ва demanda офіціалъ лоръ ка съ ажкте ла рекрятію дпвъ провокареа венітъ de съсъ, чі елъ дп ва кіаръ ші опрі а да чева ажкторілъ.

Лптребъчнеа контрівъдеи ші de рекрятію прекът ші есекізпеа тілітаръ, зіче, съ о сіотезе Лптріратълъ дъндълъ сіатъ Маест. Сале, ка съ віе ла Бєда спре а дптръштіе гріжа впгврілоръ, кътъ лі съ періктіеъ констітюціонеа, ші ка съ се потъ кътъ маі дпграбъ еаръш адспа діета.

Акът съ скріе, къ Емімендіа Са Прімателе фі кітътълъ прін телеграфъ ла Віена нъ 29. Октомбре спре а ръспонде деопре челеа скріе.

Гъбернълъ Унгаріе лпкъ деде о репресентаціоне ла Маестате, дп каре се есквзе съпреміи комісії, къ п'аі потутъ афла елементе дп церъ, не каре съ ле потъ дптребъвіца дпвъ плапълъ Mai. Сале, ръспікатъ дп діплома Са din 20. Октомбре 1860. Еаръ дпвъ че се пъблікъ ші копітітідіа din 20. Февръзіе дпгріжіріле дебеніръ аша de марі, не кътъ с'аі възвітъ еле din ресълатълъ діеті; аша лпкътъ ші автіорітатеа лві а гъбернълъ нъ маі аре вазъ, къ нъ і съ дппліескъ порвчілс. Сфѣтъште апоі Маестате, ка съ віпъ дп Унгаріа, съ конкіште фішнаній ші съі лпдатореze дп персопъ къ дескоперіреа, къ оі ва съсдініе констітюція таіаръ, атвпчі еі се воръ плека ла къвъпътълъ рецелъ. Съ маі рогъ de зпд архідъче ка гъбернаторъ алъ Унгаріе, каре съ съсдіе автіорітатеа гъбернълъ ші съ дпгліескъ дінереа зпні алте діете.

Лп Песта съ дптътълъ дп 25. Окт. зпд копіліктъ дптре доі офіцірі, карі тарцева къ зпд чівілістъ че пірта чіліндъръ, ші дптре доі кавалері, карі лпчепръ а'ші бате жокъ de чіліндъ чівілістълъ. Din ворве вені Івкрай ла Бѣтаіш, офіцірілъ пъртініндъ чівілістълъ батжокорітъ, дптребъвідаръ армъ, астѣфелъ, лпкътъ батжокоріті ресасеръ ръвъ вътъшадіе ші зпнълъ е дп періклълъ відеі.

Арадъ, 25. Окт. 1861. Алалтърі вені о деоптъчне din Вілагошъ аічі, къ сконъ ка съ предеа комісіаріалъ рец. декретае коміоне Вілагошіане пентръ дптродъчереа літърі ромънъ де літъръ офіціалъ.

Лпкъ франції поштрі din Унгаріа не боръ дптрече къ асекізреа літърі лоръ. —

АДСТРІА. Віена, 28. Окт. Репресентаціоне губ. Унгаріе о десъ капчеларіалъ Форгачъ ла Mai. Са ші авві конферінцъ дпделіпгатъ. Тавернікълъ Maiлатъ лпкъ фі ла Mai. Са ші бреа а'ші da dimicibnea. Конферінцъ міністеріале се діпгъръ съптъ прещедінца Mai. Сале ші съ креде къ гъбернълъ Mai. Сале ва рефрене къ серіосітате ші енергіе а пъши лпнайтъ.

Съ скріе къ Mai. Са а ръспонсъ к. Форгачъ, кътъ акът нъ е тімпълъ а аскілта dopіреа (mariplorъ) de а тарце ле Песта.

Зпд мандатъ рецескъ опреште тóте адспіріле таіпічіале пъвліче дп тотъ дінітълъ Унгаріе.

Пентръ Арадълъ трътісъ Mai. Са зпд вілетъ de тънъ ла D. гъбернаторъ к. Міко, прін каре і съ demandъ, ка фъръ атъпаре съ іеé лпнайтъ лікъріле діеті трансільване; Dietъ даръ треъззе съ фіе.

„Korunk“ ne adzie файма, кътъ прінчіпеле Автерспергъ арфі деостнатъ de ministrъ преоiedintе, еаръ kontele Естерхази de ministrъ алъ афачерілоръ din афаръ.

Пентръ Кроація съ прегътеште ръспонсъл de адресъ ші съ креде, къ воръ рееші віе трансакціоніле къ Кроації; — каілі партідеі mariare din Кроація к. Erdiodi, Іанковічъ ші Пеіачевічъ съ скісеръ din demilitatea de комісії съпремъ, каре тъсъръ таі дпалъ атеніцъ ші пентръ Унгаріа ші крідемъ, къ ші пентръ Трансільвания.

Cronica esterna.

СЕРБІЯ. Белградъ. Гарашанінъ съ дптбрсе къ депатъчніеа серъвъ дела Константінополе Фъръ пічі зпд съкчесъ; елъ черкѣ пентръ Сербія есекітареа хатішеріфълъ din a. 1830, дпвъ каре тої таірії требівіеа съ єсъ din Сербія, афаръ de гарнісона din Белградъ. Сърбій черкѣръ ажкъ ші маі підіпъ, къ еі съ таіцътіръ а претінде, ка орі че таіръ дп Сербія съ фіе съпсъ лецилоръ църві ші adminістраціонеа еі. Порта нъ съ дпвои ла ачеаста, чі аменінцъ къ постареа зпні корпъ кътъ тарціна Сербіе. Акът жърпалалъ офіціосъ алъ Сербіе пъблікъ о потъ офіціаль кътъ ацептълъ Сербіе дп Константінополе, каре дптръштіе ресълателе окупчініеа сербешті спре але Лптръші Порцеі ші каре съптъ: къ попоралъ серъвъ е indignatъ пентръ дпгвстареа дрептврілоръ гарантате ші пентръ ашезареа зпні корпъ de арматъ de обсервациіе din партеа Порцеі; аратъ къ гъбернълъ серъвъ ва порта грижъ пе'птрервітъ, de а апъра цера, дп контра орі къроръ вътътъръ de дрептвръ але еі, а асігра liniштеа ші просперітатеа ші а делътра педечеле зпні бзпе дпделецеръ къ Порта.

Маі дъзпълъ четеатъ, кътъ Сербія арѣ фі дпкейтъ солідітате къ Млптепергъ, ші къ атакъндъ таірії пе таітепергъ, серъві лпкъ і воръ апъка din docъ. — Славіл таіпіонал съптъ прегътії de а дптътіна ерзпціоніле епохеа пресенте, астѣфелъ, лпкътъ съ п'аші пірзъ пімікъ din ресълателе зпні віторія маі ферічітъ. —

ТЕЛЕГРАФЕ. Рагъса, 26. Окт. Астъ піпте съ дптътълъ о вътіе съпцербъса ла Лівбъво дптре incріценії дела Звбчеса ші дптре таірії, карі ачештіа аввръ пердері тарі. Incріценії дпнайтъ кътъ Требіне ші зпнта съ контінзъ.

КАТАРО. 27. Окт. Ошеръ Паша къ арматаса фі ашъцітъ de incріценії п'въ ла Піва, ші дп стръттареа пассрілоръ фі вътътъ къ тарі пердері, елъ фіці дп таіцътіре, зпнде съ афъ дппрессратъ. О тръпъ дптреагъ de Nicamъ фі аічі съпърътатъ.

АФЛАРЕ de съвепірі романе. Жър., „Салютъ пъблікъ“ дескоперо, къ doi лікъръті франчезі афлатъ апропе de Константінополе дптр'о пъдре о гропъ съптъ пъшкптъ, дп каре афларъ маі таітъ бъкъці de арматъръ de totъ соізълъ ші дозе лъзі пініе de монете ші кленодії, дптре каре с'арѣ афла песте вр'о 40 таіпіскріпте гречі ші latine віе консервате; еі аскіпсерь секретълъ de таірі ші дасеръ прещібселе ла зпд къпітанъ de корабе франчезі din Бгілгдере, дпбъркълдъле пе корабіа лві. Преузвілъ лоръ арѣ сі песте съте de mi фръпчі. —

НОВІСІМЪ. „Кор. віенеъ“ жърп. офіціосъ, репортъзъ, кътъ дп консіліалъ міністеріалъ o'a декретатъ, ка Boіbodina серъвісъ съ прімісъ denіна автономія дп пегбделе інтерне ші кіаръ дп прівінца лецилаторікъ, тої сеірві съ воръ зпні съптъ adminістраціонеа Boіbodinei; Boіbodinilъ съ ва олеце прін конгресъ; челъ віторія deadрентълъ прін локіторіи Boіbodinei.

Din Варшавіа зпнъ ла 28. съ скріе, къ цепералълъ Латърт o'a дасъ ла Парісъ, пъртъндъ Варшавіа, цепералълъ Аѣратовічъ ва ла команда тілітаръ, еаръ дпвъ „Пресъ“ гъбернаторъ шілітаръ віе цепералълъ Lidercъ. Орі че de штъстъръчъ съ съпрітъ къ аспріме, ші коріфей съ арестъзъ.

Ad Nr. 46. 1861.

CONCURS U.

Pentru postulu de subfiscalu in comitatulu Zarandu cu salariu anualu de 600 fl. v. a. Doritorii de a ocupă acestu postu, au de a'si asterne rogamintele s'ale comitetului comitatului Zarandu pana in 30 de dile dela publicarea acestui concursu.

Din siedint'a comitetului comitatului Zarandu tienuta in Baia de Crisii in 10. Oct. si dile urmatorie ale anului 1861.

G. Secula, v.-notariu.